Nro 33.
D. 7. Lutego.
WTOREK.
ROK 1826.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Przysięga na Pacta conventa Władysława IV. 1633.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

Z pośród licznych czynów, któreby na dowód pełnego ludzkości serca Cesarza ALEXANDRA przytoczyć można, umieściła iedna z Gazet zagranicznych następuiący czyn tego nieodżałowanego Monarchy. Roku 1806 znaidował się Cesarz w podróży przez *Litwę* między *Kownem* i *Wilnem.* Wyprzedziwszy konno swój orszak, nadjechał nad brzeg *Wilji*, gdzie wielu ludzi zatrudnionych wydobywaniem z wody iakiegoś przedmiotu postrzegł. Zsiadł z konia, przybliżył się i zobaczył zwłoki człowieka w wodzie zanurzone. Cesarz zostawiwszy za sobą orszak, nie był poznany, a wieśniacy nie wiedzieli co z martwem ciałem począć. Po wydobyciu zwłok kazał ie na brzegu położyć, pomagał własną ręką rozebrać ie, nacierał sam skronie, ręce, podeszwy, ale wszystko nadaremnie. Po chwili, gdy Cesarz nieszczęśliwym był ieszcze zaięty, przybywa Jego orszak złożony z Xięcia *Wołkońskiego*, Hr: *Liewen* i Lekarza *Wilje.* Powtórzono wszelakie środki ratunku, lekarz puścił krew utonionemu, ale się krew nie pokazała. Cesarz nie przestawał go nacierać, ale żadnego znaku życia spostrzedz nie można było. Po usiłowaniu przeszło 3ch godzinnem, oświadczył lekarz z wielkiem Cesarza zmartwieniem, że dalszy ratunek byłby bezskuteczny, i że nieszczęśliwy do życia przywrócony być nie może. Jakkolwiek Cesarz był utrudzony, nie przestawał iednak nalegać na lekarza, aby mu powtórnie krew puścił. O bezskuteczności wszelkich usiłowań przekonany, wypełnił iednak lekarz rozkaz N. Pana, krew pokazała się i nieszczęśliwy odetchnął. Niema wyrazów, powiadał sam lekarz *Wilje*, któreby wzruszenie i radość Monarchy opisać mogły. Z podniesionym ku niebu wzrokiem zawołał: *Son dieu, ce jour est le plus beau de ma vie.* a łzy wdzięczności i radosnego uniesienia, stoczyły się po obliczu Monarchy. Z podwoioną gorliwością zaczęto ratować wskrzeszonego, a gdy iuż dosyć krwi upłynęło, chciał ią lekarz zatamować; Cesarz rozdziera swoię chustkę i sam obwiązuie nią rękę chorego, który ocknąwszy się, z najradośniejszem zadziwieniem rzuca się w objęcia Cesarza, swoiego Najiaśnieyszego Dobroczyńcy. Cesarz oddalił się dopiero, gdy lekarz oświadczył, że wszelkie niebespieczeństwo minęło, i że chory do domu przeniesiony być może. Wspaniałomyślne miał staranie o iego zupełne wyzdrowienie, a późniey, pamiętał o iego maiątku. Królewsko-Londyńskie Towarzystwo do ratowania ludzi pozornie umarłych, dowiedziawszy się o tem zdarzeniu, w skutek iednomyślnego postanowienia, przesłało Cesarzowi przez Angielskiego Posła Hr: *Douglas* złoty medal z prośbą, aby wolno było policzyć Cesarza między swoich członków honorowych. Królewskie Towarzystwo ogłosiło ten czyn w piśmie: *Case of resuscitation by his Jmp: the Emperos in of Rusia etc: London* 1814.

Medal wyobraża na iednej stronie dziecko odmuchuiące dopiero co zgasłą świecę, z napisem: *Latet scintilla forsan* a u dołu: *Soc: Lond: in resuscitationem inter mortuorum instit;* 1774. Na odwrotnej stronie znajduie się bluszcz dębowy z napisem w pośrodku: *Alexandro Imperatori Societas Regia humana humillime donat.*

Postanowieniem JO. Xięcia Namiestnika Królew: wydanem d. 27 Grudnia r: z: nadany iest w mieście *Ryczywole* Targ w każdy Wtorek, oraz 6 Jarmarków, iako to: 29 Stycznia, 19 Marca, 28 Kwietnia, 1 Września, 4 Listopada i 13 Grudnia.

Testament ś.p. Ministra Stanu *Stani: Staszica* zaczyna się od słów następuiących: „ w Imie BOGA. Mocno przekonanym będąc że głównym przeznaczeniem iest człowieka na tej ziemi aby dobrze czynił ludziom, aby czynami całego życia, starał się ulepszać los swoich bliźnich, los drugich ludzi; aby nawet usiłował by dobroczynne iego za życia czynów skutki uszczęśliwiały ieszcze pokolenia następne; ku dopełnieniu tego przeznaczenia dążyłem ciągle przez całe życie moie. w Tym iednym zamiarze z stałą, gospodarną oszczędnością, zbierałem maiątek, który niniejszą moią ostatnią wolą stosownie iak mi tego prawa dozwalaią rozporządzam. Dobra moie dziedziczne miasto *Hrubieszów*, i wszystkie Wsie, Karczmy, Młyny, Stawy, Lasy, Folwarki, zgoła wszystko co całość Hrubieszowską składa i iest moią prawą własnością przeznaczam na uszczęśliwienie tej włości mieszkańców, uwalniaiąc ich od wszelkiej powinności, danin i pańszczyzny, nadaiąc im grunta dziedzictwem, pod warunkiem zawarcia między sobą *Towarzystwa Rolniczego*, dla wspólnego ratowania się w nieszczęściach, stosownie do ustawy temu Towarzystwu przezemnie przepisanej a od wszystkich mieszkańców tej Gminy zgodnie przyiętej i iuż przez Naiaśniejszego Miłościwego Pana łaskawie zatwierdzonej“. (Tu następuią dobroczynne różne zapisy, o których iuż różne pisma doniosły, o pochowaniu zwłok takie są szczegóły) Ciało moie ma być pochowane na Smętarzu przy Kościele XX. *Kamedułów* na *Bielanach*, nie w katakumbach, ale ma być w tyle Kościoła pogrzebane w ziemi. 10,000 złp: w Obligach hypotecznych skarbowych zapisuie na wieczny fundusz Kościoła XX. Kamedułów na Bielanach. Pogrzeb mój ma być skromny nieróżniący się od pogrzebu Ubogiego Chrześcjanina“

Wczoraj o godzinie 6tej rano przeniosł się do wieczności ś. p. W. JP. Franciszek Xawery *Dybek* Doktor Med: i Chir: Profesor w Król: War: *Uniwersytecie*, Kawaler *Legji honorowej*, sławny Operator, przeżywszy dla dobra cierpiącej Ludzkości lat 40 i kilka. Czem on był dla sztuki lekarskiej w Polszcze a nawet w uczonej *Europie*, to być powinno godnym przedmiotem oddanego tej nauce pióra; ale czem on był pod ogniem *Kul nieprzyiacielskich* dla rannych, czem był dla młodzieży, w pokoiu kształcąc ią w Uniwersytecie Królewskim do najważniejszej służby zdrowia, czem był dla chorych którym chyba iego ręka pomoc przynieść mogła i przynosiła, czem był dla przyiaciół którzy nie tylko iego obszerne wiadomości znali, ale i moralne przymioty uważać mieli zdolność, to tylko w rzewnych łzach które nieprędko ukoionemi być potrafią, czytać można. Oby Przedwieczny widząc ie, dał mu życie wieczne w rzędzie wybranych, w którem dozwolił Mu błysnąć na tej ziemi. — Stroskana Małżonka, zaprasza łaskawych przyiaciół i znaiomych, aby iutro o godzinie 3 po południu raczyli przy przeprowadzeniu zwłok, a we Czwartek w Kościele OO. *Kapucynów* znajdować się na żałobnem Nabożeństwie, i oddać o-

statnią Chrześcjańską posługę temu, który tysiącom Ludzi chętnie i gorliwie ią poświęcał.

w Ciągnieniu 1ej Klassy 29 Lote: Klas: w dniu wczorajszym, znaczniejsze wygrane padły iak następuie, N. 25,497, wygrał zł: 8,000, los był wzięty w Kantorze *Murczkiewicza w Końskich.* N. 18,725 zł: 3,600, u *Petyskusa.* N. 11,978 zł: 1,800, u K. *Deplera.* N: 11,797 zł: 1,400 u *Petyskusa.*

w Księgarni *Brzezi y* dostać można osobnych Exemplarzy mowy Referendarza Stanu *Grzymały*, mianej podczas żałobnego Nabożeństwa w Kościele Katedralnym za duszę ś.p. Ministra *Staszica.*

Grzegorz Rankuszyński Stangret, d. 3 b.m. w domu przy ulicy Chłodnej, gdy będąc nie trzeźwym, schodził do Piwnicy, spadł i okazał ię być nieżywym. Spieszny ratunek przywrócił go do przytomności, lecz nazaiutrz żyć przestał.

ROZMAITOŚCI.

Słychać że Królewicz *Portugalski Don Michał* wejdzie w śluby małżeńskie z iedną z Arcy-Xiężniczek *Austrjackich.* — Twierdza *Missolongja* ciągle iest broniona przez *Greków*, obległaiący *Turcy* niezmierne klęski ponieśli.— Nietylko w *Anglji* w tych czasach zbankrutowało bardzo wiele znacznych domów handlowych, zbankrutował także ieden z najznakomitszych Wexlarzów w *Auszpurgu*, tudzież innych kilku Bankierów w *Wiedniu* i *Frankforcie.* — Gazety Madryckie umieściły urzędowy raport o strasznym Orkanie który niedawno zniszczył Hiszpańską zachodnią Jndyjską wyspę *Portoriko.* Przez to nieszczęście znikła większa część ludności, a z rolnictwa nawet ślad niepozostał. Orkan trwał przez 3 godziny i przez ten czas nadzwyczajną siłą zniszczył prawie całą wyspę. Niewiadomo dotąd ile Ludzi postradało życie pod rozwalinami domów i przez gwałtowny wylew wody; 10 Gmin zupełnie znikło, a nawet góry poczęści znikły. Reszta pozostałych Ludzi niema dosyć sił do pochowania tylu trupów!— Jaki pożytek *Wróble* przynoszą? P. *Bradely* utrzymuie że para *Wróblów* maiąca młode do wykarmienia, wytępia w przeciągu karmi 3,360 *Gąsienic* na tydzień po 40 na godzinę. Ale nietylko na tem ogranicza się ich użyteczność, *Wróble* bowiem karmią także swe pisklęta *Motylami* i innym owadem skrzydlatym z których każdy stokrotnie wydaie gąsienice. — w *Liworno* nastąpiło d. 4 z.m. dotkliwe zimno; w *Rzymie* panuie pogoda nader łagodna, na wzgórku *Palatyńskim* kwitną drzewa, a gałęzie winne puszczaią liście. D. 22 Grudnia znajdowało się w *Rzymie* w Szpitalu S. *Trójcy* 71,995 Pielgrzymów. — Deputowany *Bonnet* mianowany został Radcą przy Sądzie Kassacyjnym w *Paryżu.* — Xżna *Berry* mianowała P. *Boieldje* swoim pierwszym Kompozytorem muzycznym. w *Londynie* Baron *Ferli* były Pułkownik Hiszpański a dawniej Gubernator *Lerydy*, który miał do 80,000 fran: rocznej pensji, prosił niedawno iednego z urzędników *Angielskich* żeby mu pożyczył kilka Szelingów! — Pan *Moszeles* Wirtuoz Fortepjanista, przybywszy do *Dublina*, zaproszony został do Namiestnika Króle: *Irlandzkiego*, gdzie iego gra zachwyciła wszystkich słuchaczy. — Donoszą z *Nowego Jorku* że zeszłego lata znalazł biedny człowiek pędzący muły na drodze 14 mil od *Chili*, znaczną ilość surowego srebra, za które mu iuż dawano 30,000 dolarów, przy dalszem badaniu w tem miejscu, odkryto 5 min srebrnych w największej obfitości, wszyscy mieszkańcy miasta *Chili* udali się wmiejsce dla zbierania tego kruszcu. — Nestor Fabryk Niderlandzkich Piotr *Szawye* zakończył życie w *Bruxelli* maiąc lat 86. — Kardynał *Silwa* Arcy-Biskup z *Ewo-*

ry mianowany został Patryarchą *Lisbońskim.* —w *Paryżu* w teatrze akademji muzycznej, ciągle dawana wznowiona Opera *Armida* z dawną klassyczną muzyką *Gluka*, mnóstwo zgromadza słuchaczów, i w zapusty cokolwiek zachwiała dochodami modnych Kompozytorów. — Dnia 17 z:m: w *Londynie* maiętny Starozakonny *Izaak Gaskil* ożenił się z Panną *Tajlor*, iest to iego 6ta żona w przeciągu 33 tygodni, 2iego żony umarły, a z 3ma rozwiódł się, teraźnieysza żona iest siostrą 2giej iego żony.—

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Osiecki Jan Oby: z Dąbrowej. — Pomianowski Karòl Oby. z Czarnotowa. — Morawska Józefa Szambelanowa z Gubr: Wileńskiej.—Komornicki Sędzia z Wysoczek. — Pacholkiewicz Leon Oby: z Rawy. — Leia August Oby: z Prus. — Rogowicz Jan Oby: z Kalisza. — Lewicki Jan Oby: z Białegostoku. — Aśnikowski Aktor z Zamościa. —

DONIESIENIA.

Potrzebna iest osoba do uporządkowania znacznego Arkiwum, posiadaiąca doskonale ięzyki polski i łaciński; życzący sobie podjąć się tej czynności, zgłosi się do Rządcy Pałacu przy ulicy Krakow: Przed: pod Nr 415.

Będąc iuż Szanownej Publiczności tylekrotnie znany gatunek Wina prawdziwego tokajskiego z r. 1811 tak w białym iak czerwonym kolorze, w Handlu Korzennym i Win pod Nr 2 przy ulicy S. Jańskiej pod Znakiem Wieloryba, otrzymawszy teraz podobny transport tegoż gatunku Wina tokajskiego, nieomieszka Szanownej Publiczności donieść, gdzie oraz znajduią się inne gatunki Win, węgierskich i francuzkich stołowych, iako też szampańskie i burgońskie, w najlepszym gatunku, które w cenie miernej odda, niemniej otrzymał transport Sledzi holenderskich świeżych w barylkach, oraz gatunek Sledzi alburskich w dużych beczkach, iako też: Łososia wędzonego prawdziwego elbiągskiego, które także w cenie pomiernej ofiaruie.

Pewna osoba do 50 tylko lat maiąca, posiadaiąca doskonale talent muzyki, życzy sobie wejść w obowiązki do znacznego iakiego domu na Rządce lub dawania lekcji z fundamentów na fortepjanie, skrzypcach i śpiewania, można o niej dowiedzieć się w domu pod Nr 1328 przy ulicy S. Krzyskiej na 1 piętrze.

Kto ma do zbycia obligacją lub assekuracją skarbową na summę złp: 3400 do 3600, od których Skarb opłaca procenta, niech się zgłosi pod Nr 105 przy ulicy Piwnej do Handlu Korzennego.

Zegarek złoty cylindrowy repetjer, dawnieyszego fasonu biiący na dzwonku, przytymże na wstążce zielonej była zawieszona pieczątka złota z agatem, na którym były litery J. K. wypadł z kieszeni idącemu dnia 5 b.m. ulicą Mostową, Freta, Podwalem, Długą i Sto Jerską iak się najpewniej zdaie; łaskawy znalazca, lub ktoby wiedział w czyiem znajduie się ręku, raczy odnieść lub uwiadomić Zegarmistrza Lilpop w domu Petyskusa mieszkaiącego, o prócz wdzięczności odbierze przyzwoitą nadgrodę.

Apartament wygodny z 6 pokoi, kuchni i drwalni składaiący się z powodu wyiazdu pewnej familji z War:, iest do odstąpienia do końca bieżącego kwartału. Bliższą wiadomość powziąść można w temże mieszkaniu przy ulicy Długiej Nr 586 na 1szem piętrze w podwórzu.

Należytości w części z Obligu Skarbowego za Domy na Pradzę rozebrane 4 procent przynoszącego, w części z zahypotekowania na nieruchomościach w tejże Pradzę położonych i w części z różnych rekwizycji Rządowych, oraz z kredytu do Ksiąg handlowych Massie upadłości Jana Walentego Papiskiego razem w ilości 56,536 zło: 8 gr: przypadaiace, w trzech oddzielnych pozycjach na mocy stosownego upoważnienia przez publiczną Licytacją w Archiwum Trybunału Handlowego Wdztwa Mazo: (gdzie o warunkach przedaży i innych szczegółach dowiedzieć się można) w domu przy ulicy Miodowej Nr 495, na dniu 9 m. i r. b. o godzinie 4 z południa sprzedane zostaną, o czym iako Syndyk rzeczonej upadłości donoszę. Kazim: Wilhelm Obrońca.

Podaie się do wiadomości, iż w domu przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nr 388 znajduie się na 1 piętrze do sprzedania za cenę umiarkowaną 2 Pantaljony machoniowe, ieden nowy 2gi cokolwiek używany, i różnego gatunku meble machoniowe i lakierowane, które każdego czasu widzieć i zakupić można.

Sklep Korzenny, czyli szafy z szufladami i szklami zupełnie nowy; iest do sprzedania każdego czasu w domu Elerta przy ulicy Długiej, u Stolarza K. Haier.

☞ W Przeieździe z Warszawy do Puław zgubioną została Miednica srebrna, z Kubkiem takimże wyzlacanym, oznaczone literami LL. Oddawca takowej do Drukarni Kurjera, odbierze nadgrody dukatów 5.

Za Pączki które wczoraj odebrałam od iakiejś nieznaiomej, lecz grzeczney osoby, składam śliczniuchne podziękowanie, oświadczaiąc że Pączki były przewyborne. A. T.